

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16Csp/126/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121216930
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:6121216930.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v spore žalobcu: JUDr. E. E., správca so sídlom kancelárie Horné záhrady 2, Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu Silverside, a.s. v konkurze, so sídlom Plynárska 7/B, Bratislava - Ružinov, IČO: 50 052 560, zastúpený: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Plynárska 7/A, Bratislava Ružinov, IČO: 36 807 915, proti žalovanej: C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, Y. B., v konaní o zaplatenie 4068,36 eura s príslušenstvom a iné, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu istiny vo výške 1594,94 eura, spolu so zmluvnými úrokmi vo výške 1390,66 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2716,18 eura od 10.11.2020 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V zastavujúcej časti sa žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

III. Žalobcovi sa proti žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou pôvodne doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica ako upomínaciu súdu dňa 11.01.2021 požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť mu sumu istinu vo výške 4068,36 eura, sumu zmluvných úrokov vo výške 1390,66 eura, zmluvnú pokutu vo výške 382 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy vo výške 2716,18 eura od 10.11.2020 do zaplatenia, ako aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo súm jednotlivých omeškaných splátok presne špecifikovaných v žalobe. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca na základe Zmluvy poskytol žalovanej úver. Žalovaná sa zaviazala splácať Úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 141,16 eura. Žalovaná sa dostala so splácaním Úveru do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 22.01.2018 a zo dňa 19.02.2018 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky Úveru a súčasne upozornil žalovanú, že (i) si Žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov Žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude Žalovaný v omeškaní so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, Žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo Zmluvy. Žalovaná si Poslednú výzvu zo dňa prevzala dňa 26.02.2018. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním Úveru: Žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatených splátok Úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatených splátok Úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy), Žalobca má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a.

zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bude vyčíslená ku dňu zosplatnenia Úveru od prvého dňa omeškania. Žalobca oznámením o zosplatnení pohľadávky zo Zmluvy zo dňa 13.10.2020 (i) oznámil žalovanej, že ku dňu 13.10.2020 pristupuje ku zosplatneniu pohľadávky (Úveru) zo Zmluvy a (ii) Žalobca vyčísliť výšku dlžnej sumy na sumu 5.889,64 eura a súčasne (iii) vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy (sumy zosplatneného Úveru).

2. Žalovaná sa nevyjadрила k žalobe, pretože táto jej bola doručená po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 CSP, pretože sa súdu nepodarilo doručiť jej žalobu na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky a ani zistiť jeho skutočný pobyt po uskutočnení všetkých potrebných úkonov.

3. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 16Csp/126/2021-103 zo dňa 19. januára 2022 rozhodol tak, že I. Konanie sa v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 382 eur, úroku z omeškania zo zmluvnej pokuty vo výške 282,39 eura a úroku z omeškania z jednotlivých splátok nad rámec ich istiny zastavuje. II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 2473,42 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 54,87 eura od 16.01.2018 do 09.05.2018, zo sumy 60,85 eura od 16.02.2018 do 09.07.2018, zo sumy 61,79 eura od 16.03.2018 do 18.04.2019, zo sumy 62,74 eura od 16.04.2018 do 18.04.2019, zo sumy 63,71 eura od 16.05.2018 do 18.04.2019, zo sumy 64,69 eura od 16.06.2018 do 18.04.2019, zo sumy 65,69 eura od 16.07.2018 do 18.04.2019, zo sumy 66,70 eura od 16.08.2018 do 18.04.2019, zo sumy 67,73 eura od 16.09.2018 do 18.04.2019, zo sumy 68,78 eura od 16.10.2018 do 18.04.2019, zo sumy 69,84 eura od 16.11.2018 do 18.04.2019, zo sumy 70,91 eura od 16.12.2018 do 18.04.2019, zo sumy 72,01 eura od 19.04.2019 do 28.05.2019, zo sumy 73,12 eura od 16.01.2019 do 28.05.2019, zo sumy 74,24 eura od 16.02.2019 do 28.05.2019, zo sumy 75,39 eura od 16.03.2019 do 28.05.2019, zo sumy 76,55 eura od 16.04.2019 do 28.05.2019, zo sumy od 77,33 eura od 16.05.2019 do 28.05.2019, zo sumy 31,51 eura od 16.06.2019 do zaplatenia, zo sumy 78,93 eura od 16.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 80,15 eura od 16.08.2019 do zaplatenia, zo sumy 81,38 eura od 16.09.2019 do zaplatenia, zo sumy 82,64 eura od 16.10.2019 do zaplatenia, zo sumy 83,91 eura od 16.11.2019 do zaplatenia, zo sumy 85,20 eura od 16.12.2019 do zaplatenia, zo sumy 86,52 eura od 16.01.2020 do zaplatenia, zo sumy 87,85 eura od 16.02.2020 do zaplatenia, zo sumy 89,21 eura od 16.03.2020 do zaplatenia, zo sumy 90,58 eura od 16.04.2020 do zaplatenia, zo sumy 91,98 eura od 16.05.2020 do zaplatenia, zo sumy 93,40 eura od 16.06.2020 do zaplatenia, zo sumy 94,84 eura od 16.07.2020 do zaplatenia, zo sumy 96,30 eura od 16.08.2020 do zaplatenia, zo sumy 97,78 eura od 16.09.2020 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet žalobcu, ktorý je vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s., IBAN: R XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. III. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamietla. IV. Žalovanej sa proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Za výroky dotknuté odvolaním označil výroky č. II., III. a IV. Poukazoval na nesprávnosť zamietajúceho III. a (závislého) výroku o trovách konania. Uviedol, že prvoinštančný súd z neznámeho dôvodu dospel k záveru, že okrem zmluvného úroku, jedinou odplatom dojednanou za poskytnutie úveru z obsahu zmluvy bol zmluvný úrok a dohodnutý bol ako fixná úroková sadzba vo výške 18,50 % ročne. Výška RPMN bola obsahu zmluvy určená vo výške 19,62 %. Jediným dôvodom, pre ktorý je sadzba ročnej percentuálnej miery nákladov odlišná od sadzby dojednaného zmluvného úroku je ten, že RPMN sa určuje podľa vzorca zverejneného v prílohe číslo 2 k zákonu č. 129/2010 Z. z. Prvoinštančný súd nesprávne právne posúdil vec keď konštatoval, že dojednaná sadzba zmluvných úrokov úveru bola dojednaná vo výške, ktorá odporuje dobrým mravom, pričom opomenul aplikovať právnu úpravu, ktorá v presnej výške stanovuje najvyššiu prípustnú mieru odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Poukázal na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a nariadenie vlády číslo 87/1995 Z. z. Poukázal na tabuľku zverejnenú ministerstvom financií, ktorá sa týka najvyššej prípustnej výšky odplaty. Konštatoval, že prvoinštančný súd uvedenú právnu úpravu úplne opomenul. Súd poukazoval na dobré mravy, hoci právna úprava otázku najvyššej prípustnej odplaty upravuje.

5. O odvolaní žalobcu rozhodol uznesením Krajský súd v Nitre, č. k. 5CoCsp/18/2022-211 zo dňa 15.06.2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o zamietnutí zvyšnej časti žaloby a vo výroku IV. o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd konštatoval, že hoci odvolateľ označil formálne vo svojom odvolaní napadnuté výroky II., III. a IV., z obsahu odvolania vyplýva, že napadnutým výrokom je výrok III., ktorým prvoinštančný súd zamietol zvyšok žaloby, a výrok IV. týkajúci sa náhrady trov konania. Odvolanie strany, ktoré podala voči výroku, ktorým jej bolo vyhovené nie je subjektívne prípustné (§ 359 CSP a contrario). Odvolací súd

uložil, aby opätovne vo veci zaoberal § 1a ods. 1 nar. č. 87/1995 Z. z. v spojení s ust. občianskeho zákonníka o právnych úkonoch a ust. § 53 ods. 6 OZ, a vyhodnotil právne dôsledky takého zistenia.

6. Predmetom konania po čiastočnom zrušení zo strany odvolacieho súdu, vzhľadom na právoplatnosť výrokov I. a II. rozsudku, č. k. 16Csp/126/2021-103 zo dňa 19.01.2022 zostala istina vo výške 1594,94 eura (suma uplatnenej istiny 4068,36 - 2473,42 eura (suma priznaná právoplatným výrokom II.), suma zmluvných úrokov vo výške 1390,66 eura a zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2716,18 eura od 10.11.2020 do zaplatenia, ako aj náhrada trov konania.

7. Žalobca (správna konkurznej podstaty JUDr. E. E.) podaním zo dňa 17.10.2022 uviedol, že dňa 29.09.2022 bolo v Obchodnom vestníku č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Silverside, a. s. v konkurze. Dňa 10.10.2022 bolo v Obchodnom vestníku č. 194/2022 pod číslom K058318 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.10.2022, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku II. rozhodol o tom, že do funkcie správcu ustanovuje JUDr. E. E., číslo správcu: 1680. S poukazom na vyššie uvedené ustanovenia ZKR týmto žalobca navrhol pokračovať v predmetnom súdnom konaní a vyjadril súhlas s pokračovaním v predmetnom konaní. Z uvedeného dôvodu sa stal správca konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti Silverside, a. s. podľa § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe návrhu na pokračovanie v konaní stranou konania na strane žalobcu.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania vždy skúmať procesné zavinenie na zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Súd za účelom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti zisťoval zavinenie na zastavení konania niektorej zo strán konania. V uvedenom prípade možno konštatovať, že procesné zavinenie na zastavení konania možno pričítať žalobcovi, keďže tento zobral žalobu čiastočne späť v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 382 eur, úroku z omeškania zo zmluvnej vo výške 282,39 eura a úroku z omeškania z jednotlivých splátok nad rámec ich istiny bez udania dôvodu ako reakciu na výzvu súdu prvej inštancie podľa § 138 CSP. Keďže späťvzatie bola reakcia na výzvu súdu, nesie žalobca procesnú zodpovednosť za zastavenie konania v uvedenej časti. Vzhľadom na to, súd rozhodol, že v zastavujúcej časti žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva, pretože žalovanej žiadne trovy v konaní nevznikli ani zo spisu nevyplývajú, pretože bola počas celého konania pasívna. Súčasne súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by v danej veci odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP.

10. Súd vo veci nariadil pojednávanie, pričom vykonal pojednávanie podľa § 180 CSP v neprítomnosti strán sporu, keďže mal na taký postup splnené procesné podmienky. Žalovaná, ktorej bolo predvolanie na pojednávanie doručené podľa § 111 ods. 3 CSP svoju neúčast neospravedlnila. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní odkázal na písomne podanú žalobu.

11. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu (jeho právneho zástupcu) a žalovanej a vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami predloženými stranami konania a zistil tento skutkový a právny stav :

12. Dňa 26.07.2017 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 5500 eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť žalobcovi v 60 mesačných splátkach po 141,16 eura pri splatnosti prvej splátky 15.09.2017, s termínom konečnej splatnosti dňa 15.08.2022, pričom každá

splátka bola splatná 15. dňa v mesiaci. Celková čiastka na zaplatenie predstavovala sumu 8469,60 eur, pri úrokovej sadzbe úveru 18,50 % ročne, RPMN 19,62%, priemernej RPMN 14,84%, doby trvania zmluvy do 15.08.2022 a úrokovej sadzby pre prípad omeškania spotrebiteľa 5,00% ročne (články I a II zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Citovaná zmluva obsahuje celkovo XIV článkov: I. úvodné ustanovenia, II. úver, III. podmienky pre čerpanie úveru, IV. podmienky pre uplatňovanie úrokovej sadzby, V. ročná percentuálna miera nákladov a predpoklady použité na jej výpočet, VI. ochrana osobných údajov, VII. odstúpenie od zmluvy zo strany dlžníka, VIII. odstúpenie od zmluvy zo strany veriteľa, IX. upozornenie na následky nesplácania, X. predčasné splatenie úveru, XI. názov a adresa orgánu dohľadu, uplatnenie reklamácií a riešenie sporov, XII. zmeny zmluvy, zánik záväzkov a sadzobník poplatkov, XIII. ostatné ustanovenia, XIV. splátkový kalendár. Z článku II. bod 1 vyplýva, že predmetný spotrebiteľský úver žalobca poskytol žalovanej na splatenie iných jej záväzkov. Súčasťou zmluvy je aj splátkový kalendár, v ktorom je uvedený dátum splatnosti každej splátky, jej výška, ktorá je rozčlenená aká jej časť prípadne na istinu, a aká časť na úroky.

13. Na základe upomienky č. 1 zo dňa 22.01.2018 žalobca upozornil žalovanú na jej omeškanie so splátkou splatnou dňa 15.01.2018 a to vo výške 136,10 eura, súčasne si uplatnil aj náhradu nákladov za vystavenie upomienky vo výške 3 eur. Upomienka obsahovala aj upozornenie, že od omeškania s úhradou mesačnej splátky v predpísanom termíne splatnosti si uplatňuje žalobca zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním s úhradou a to zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Uvedenú upomienku si žalovaná neprevzala v odbernej lehote na adrese uvedenej v zmluve.

14. Poslednou výzvou zo dňa 19.02.2018 žalobca oznámil žalovanej, že napriek listovej upomienke neeviduje úhradu mesačných splátok vo výške 277,26 eura, okrem toho evidoval voči nej aj náklady za vystavenie listových upomienok vo výške 16 eur. Žalovaná bola vyzvaná k úhrade dlžnej sumy mesačnej splátky v lehote 3 dní s upozornením, že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaná v omeškaní zo splácaním viac ako tri mesiace žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zásielka odoslaná žalovanej bola doručená dňa 26.02.2018, ktorá skutočnosť vyplýva z fotokópie doručeny.

15. Predžalobnou výzvou žalobcu zo dňa 13.10.2020 na zaplatenie a oznámenie o zosplatnení pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 321 982 333 žalobca dal žalovanej na vedomie, že v poslednej výzve zo dňa 20.07.2019 bola upozornený na možnosť zosplatnenia úveru. Vzhľadom k tomu, že sa žalovaná dostala do omeškania s úhradou splátok o viac ako tri mesiace, žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 13.10.2020. Žalovaná bola zároveň vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 5889,64 eur, ktorá pozostáva z istiny úveru 4068,36 eura, zmluvných úrokov vo výške 1390,66 eura, úrokov z omeškania vo výške 5,00% ročne z dlžných splátok úveru vo výške 141,23 eura, zmluvnej pokuty vo výške 10,00% ročne z dlžných splátok úveru vo výške 282,39 eura a ostatných záväzkov v zmysle sadzobníka poplatkov vo výške 7 eura a to do 14 dní. Zásielka bola žalovanej doručená dňa 26.10.2020, čo preukazuje fotokópia doručeny predložená žalobcom.

16. Z platobnej disciplíny k Zmluve o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 321 982 333 je zrejmé, že žalovaná realizovala úhradu vo výške 141,16 eura dňa 20.09.2017, vo výške 141,16 eura dňa 14.11.2017, vo výške 141,16 eura dňa 23.11.2017, vo výške 108,73 eura a to dňa 05.12.2017, vo výške 37,49 eura a to dňa 09.01.2018, vo výške 86,91 eura a to dňa 09.05.2018, vo výške 47,23 eura a to dňa 11.06.2018, vo výške 126,84 eura a to dňa 09.07.2018, vo výške 1381,45 eura a to dňa 18.04.2019, vo výške 814,45 eura a to dňa 28.05.2019. Žalovaná zaplatila na predmetný úver celkovo 3026,58 eura.

17. Z potvrdenia zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zo dňa 14.07.2017 vyplýva, že priemerný mesačný príjem žalovanej za posledných 6 mesiacov predstavoval sumu 510,13 eura, za posledné 3 kalendárne mesiace 474,84 eura, za posledný kalendárny mesiac 488,18 eura.

18. Zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 19.07.2017 súd zistil, že žalovaná v uvedenej žiadosti uvádzala, že pracuje na pracovnú zmluvu ako pokladnička a to od 10.06.2016 v spoločnosti BILLA s.r.o. Jej priemerný mesačný príjem predstavoval sumu 474,84 eura, ostatné pravidelné príjmy 250 eur, minimálne výdavky 288,51 eur, dopytované výdavky 77 eur, bez vyplnenia kolónky o zrážkach zo mzdy a rozhodcovskej zmluvy. Zároveň žalovaná čestne vyhlásila, že na jej majetok nebol vyhlásený konkurz, ani nebola povolená reštrukturalizácia, nie je v omeškaní s plnením svojich záväzkov voči iným veriteľom (napr. Daňový úrad, Sociálna poisťovňa), nie je politicky

exponovanou osobou, nie je vedený súdny spor, alebo iné súdne alebo administratívne či iné konanie, ktoré by mohlo ovplyvniť jej schopnosť plniť záväzky zo záväzkového vzťahu so Žalobcom, ak takýto vzťah vznikne na základe žiadosti, všetky skutočnosti uvedené v žiadosti a jej prílohách sú úplné a pravdivé; nezamĺčala žiadne skutočnosti ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie žiadosti; je si vedomá, že informácie poskytnuté v žiadosti slúžia žalobcovi ako podklad na posúdenie jej schopnosti splácať požadovaný úver.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

21. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

22. Podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 1 ods. 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.) na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

25. Podľa § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b)

Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, v platnom znení, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, opätovne prejednal vec a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v celom rozsahu a to z nasledujúcich dôvodov.

32. Podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa v čase vzniku zmluvy upravoval zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tento za spotrebiteľský úver označuje dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky úveru alebo v inej právnej forme a za zmluvu o spotrebiteľskom úvere zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Na právny vzťah súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, pretože zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca vystupuje ako podnikateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa a nemohol ovplyvniť obsah zmluvy, ani obsah všeobecných podmienok.

33. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou existoval záväzkový vzťah na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 26.07.2017 podľa § 497 Obchodného zákonníka a aj to, že veriteľ pri uzatváraní a plnení z tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti teda ako dodávateľ a žalovaná, ktorá je fyzickou osobou tak nekonala, čiže bola spotrebiteľom a preto je uvedená zmluva zároveň aj spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka. V konaní ďalej nebolo sporné, že predmetný úver je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, pričom na predmetný spotrebiteľský úver nedopadá žiaden prípad taxatívnej enumerácie prípadov, ktoré sú vyňaté z pôsobnosti predmetného zákona (§ 1 ods. 3).

34. Pretože ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie dohodnutá odplata podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty (viď nižšie) sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novo poskytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu (pozri § 21 ods. 2 ZSU) naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Najvyššia prípustná výška odplaty je stanovená v závislosti od rozhodujúcej referenčnej sadzby bankových úverov a pôžičiek, pričom, tak, ako uvádza ustálená judikatúra súdov, určenie najvyššej prípustnej výšky odplaty sa odvíja od násobku priemeru úrokových sadzieb, za ktoré banky poskytujú spotrebné úvery. V ustanovení § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. sa zavádza zásada, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 VOZ pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

35. Je bez akýchkoľvek pochybností, že odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi netvorí len úrok, ale aj poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Uvedené priamo vyplýva z ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.

36. Súd v predmetnom prípade zistil, že RPMN (analogicky pre tento pojem možno používať aj slovo odplata) RPMN od 1 do 5 rokov pri výške úveru od 1 500 eur do 6 500 eur, vzťahujúca sa na prejednávaný prípad bola vo výške 12,99% (údaje zistené zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2017 na stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky. Pretože zo zmluvy vyplýva, že odplata bola dohodnutá a vyjadrená v RPMN vo výške 19,62 % súd dospel k nepochybnému záveru, že táto podstatne neprevyšuje odplatu vo výške 12,99 %, ktorá bola požadovaná v obdobných prípadoch za spotrebiteľské úvery. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť v zmysle § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, teda dojednaná odplata by bola neplatná len vtedy, ak by bola vyššia ako 25,98 % teda by predstavovala dvojnásobok priemernej RPMN (12,99%). Vzhľadom na uvedené je celkom zrejmé, že odplata bola dojednaná v súlade s právnymi predpismi, ktoré súd citoval vyššie. Na podporu svojej argumentácie súd uvádza, že vychádzal z výšky odplaty reflektovaného do RPMN, pretože nie výška úrokovej sadzby, ale výška odplaty vyjadrená pomocou RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom s poukazom § 19 zákona o spotrebiteľských úveroch (rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4CoCsp/23/2020 zo dňa 21.10.2020). Zároveň súd jednoduchým matematickým výpočtom zistil - vynásobením počtu splátok a výšky splátky (60 x 141,16 eura), že celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ splatiť bola uvedená správne. Okrem toho, z informatívneho výpočtu RPMN dostupného na internete zistil, že RPMN bolo uvedené síce v nesprávnej výške (19,62 %), avšak nebolo v neprospech spotrebiteľa, pretože v skutočnosti bolo v nižšej výške, a to vo výške 18,50%.

37. Podľa názoru súdu, zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru obsahovala všetky obligatórne náležitosti, tak ako to ukladá ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku čoho podľa názoru súdu je zmluva platným právnym úkonom. Z uvedeného dôvodu podľa názoru súdu neexistoval dôvod, pre ktorý by súd mohol považovať predmetný úver za bezúročný a bezpoplatkový.

38. Ďalej sa súd zaoberal aj tým, či spoločnosť Silverside, a. s. (teraz v postavení úpadcu) dostatočne skúmala bonitu žalovanej, ergo či tu nie je daný dôvod na posudzovanie úveru ako bezúročného a

bezpoplatkov z dôvodu absencie skúmania bonity ako následku uvedeného v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010. Zákon o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z. z.) vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 citovaného zákona „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľ a splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzovala a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu apod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu citovaného zákona vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

39. Na základe predložených dôkazov súd dospel k nepochybnému záveru o dostatočnom skúmaní bonity žalovanej, kde túto dotazoval na jej príjmy, ďalšie príjmy zisťoval minimálne výdavky, ako aj vykonal lustráciu na zistenie výdavkov žalovanej. Podľa názoru súdu žalobca dostatočne s odbornou starostlivosťou posúdil schodnosť žalovanej splácať úver, keď dostatočne preveroval jej majetkovú, sociálnu situáciu, čím konal takou mierou odbornej starostlivosti, ktorú možno od neho ako veriteľa spravodlivo požadovať.

40. Vo vzťahu k nároku na sumu zmluvných úrokov súd poznamenáva nasledovné. Podľa názoru súdu z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Podľa názoru súdu, má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, po ktorú je dlžník v omeškaní s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať, keďže nimi disponuje dlžník. V opačnom prípade by sa dlžník dostal do neoprávnenej výhody oproti veriteľovi, čo by ani nebolo spravodlivé. V tomto kontexte súd poukazuje na charakter zmluvných úrokov, ktoré možno považovať za odplatu za používanie peňažných prostriedkov, keďže ako bolo vyššie uvedené zmluva o úvere nesmie byť dohodnutá ako bezúročná, t. j. v zmluve o úvere musí byť dohodnutý zmluvný úrok. Na strane druhej, úrok z omeškania plní skôr sankčnú funkciu, pričom výška úroku z omeškania je kogentne stanovená podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenia nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. S poukazom na vyššie uvedené, podľa názoru súdu nič nebráni tomu, aby veriteľ, teda žalobca požadoval popri úroku z omeškania zároveň aj zmluvný úrok dohodnutý v zmluve o úvere. V tejto súvislosti súd poukazuje i na rozhodnutia

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp .zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020, 7Cdo/118/2019 zo dňa 26. augusta 2020, 7Cdo/307/2019 zo dňa 26. augusta 2020, ktoré zaujali k tejto problematike jasné stanovisko, podľa ktorého dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

41. Nad rámec uvedeného súd poznamenáva, že aj pri spotrebiteľských úveroch je veriteľ povinný uplatniť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle obmedzení § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. najneskôr do splatnosti najbližšej splátky úveru. Ak toto právo nevyužije, jeho právo na predčasné zosplatenie zaniká a dlžník je povinný uhrádzať individuálne splátky úveru, pričom k zosplateniu úveru účinným spôsobom nedôjde (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43Co/27/2019 zo dňa 23.05.2019). V tejto súvislosti poukázal odvolací súd na závery občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.3.2019, na ktorom došlo k zjednoteniu pri výklade použitia práva veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti tak, že toto jeho právo je časovo obmedzené do splatnosti najbližšej budúcej splátky. Je pravdou, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka komplikuje určenie takéhoto obmedzenia vykonania predčasnej splatnosti úveru podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je potrebné pristúpiť k výkladu, že veriteľovi patrí právo na predčasné zosplatenie úveru do tej najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky za predpokladu, že je zároveň dlžník upozornený v lehote podľa §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na existenciu dlhu a na možnosť vykonania predčasného zosplatenia úveru. Znamená to v konkrétnom prípade, že pokiaľ by žalovaná bola v omeškani s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.04.2015, v prípade upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplynutia 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, t. j. ku 20.7.2015, mohol veriteľ uplatniť právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr ku dňu 20.8.2015. Pokiaľ toto svoje právo nezrealizuje, nemôže dôjsť k účinnému zosplateniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.4.2015.

42. V predmetnom prípade nedošlo k platnému zosplateniu úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 565 Občianskeho zákonníka, pretože spoločnosť Silverside, a. s. ako veriteľ nedodrжала postup podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka, keď preukázateľne nezosplatnila úver do splatnosti najbližšej splátky, a to ani v zmysle vyššie uvedeného výkladu Krajského súdu v Banskej Bystrici. Zákonným dôsledkom nedodržania zákonom ustanoveného postupu riadneho zosplatenia úveru je zánik na predčasné zosplatenie a dlžník je povinný uhrádzať individuálne splátky úveru, pričom k zosplateniu úveru účinným spôsobom nedôjde. V takom prípade môže veriteľ podľa názoru súdu požadovať jednotlivé splátky, ktoré už v čase rozhodnutia splatné sú spolu s príslušenstvom, pričom takéto plnenie už bolo priznané rozsudkom, č. k. 16Csp/126/2021-103 zo dňa 19.01.2022. Zároveň príslušenstvo, ktoré súd priznal žalobcovi -veriteľovi (respektíve teraz v pozícii úpadcu) v tomto rozsudku vo výške 5% ročne zo sumy 2716,18 eura od 10.11.2020 do zaplatenia predstavuje zákonný úrok z omeškania zo súhrnu zosplatených splátok úveru, ktoré veriteľ má právo požadovať aj vzhľadom na uplynutie konečnej splatnosti úveru dohodnutého v predmetnej zmluve o úvere. Nemá právo požadovať len úroky z omeškania z celej dlžnej sumy, ako dôsledok sankcie neplatného zosplatenia úveru, čo však žalobca ani nežiadal, preto mu súd priznal príslušenstvo, tak ako požadoval, pretože tento nárok nie je v rozpore s právnou úpravou.

43. Keďže sa žalovaná dostala s platením peňažného dlhu do omeškania a žalobca má právo požadovať úroky z omeškania zo súhrnu zosplatených splátok, súd s poukazom na vyššie uvedené, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť dlžné sumy spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne a to podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., pretože základná úroková sadzba ECB bola v rozhodnej dobe omeškania žalovaných vo výške 0,00 % a žalobcovi patrí úrok z omeškania o 5 bodov vyšší, pretože žalovaná už bola v omeškani v dobe, od ktorej požadoval žalobca priznať úroky z omeškania. Súd tak žalovanej uložil zaplatiť dlžnú istinu vo výške 1594,94 eura (rozdiel uplatňovanej istiny 4068,36 eura - 2473,42 eura - suma priznaná č. k. 16Csp/126/2021-103 zo dňa 19. januára 2022) spolu so zmluvnými úrokmi vo výške 1390,66 eura a príslušnými zákonnými úrokmi z omeškania vo výške 5% zo sumy 2716,18 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pretože nezistil žiadne okolnosti odôvodňujúce uloženie inej lehoty na plnenie.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

46. O nároku na náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP a žalobcovi, ktorý mal plný úspech vo veci, zatiaľ čo žalovaná nedosiahla žiaden materiálne merateľný úspech, súd priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom priamo vo výroku precizoval, že ide o trovy konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Zároveň súd nezistil žiadnu existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

47. Nad rámec uvedeného súd konštatuje, že rozhodol dvomi výrokmi o nároku na náhradu trov konania (nárokový výrok bol zrušený rozhodnutím odvolacieho súdu), pretože zákonodarca striktné diferencuje medzi zásadou úspechu a zásadou procesného zavinenia na zastavení konania, čo celkom nepochybne vyplýva aj zo systematického výkladu, keď oba inštitúty reflektoval do iného ustanovenia. Okrem toho, žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku neukladá súdu, aby rozhodol jedným výrokom o nároku na náhradu trov konania, čo je odôvodnené napríklad aj v prípadoch, ak sú predmetom konania rôzne typy žalobných nárokov (žaloba na plnenie, žaloba na určenie, žaloba na určenie právnej skutočnosti atď.). V tomto kontexte súd dodáva, že v súdnej praxi neexistuje jednotný názor na túto problematiku, v dôsledku čoho je podľa názoru súdu správne, ale nepochybne aj zákonné a spravodlivé rozhodovať a striktné odlišovať zásadu úspechu od zásady zodpovednosti za procesné zavinenie na zastavení konania. Podľa názoru súdu (takýto názor zastávajú aj vyššie súdne authority, bez doposiaľ jasne judikovaného rozhodnutia) je potrebné odlišovať zásadu za procesné zavinenia na zastavení konania a zásadu procesného úspechu, pretože obe zásady sú postavené na rôznych skutočnostiach, ktoré je potrebné zohľadniť, ergo v prípade procesného zavinenia z dôvodu spätia žaloby (i čiastočného), neprichádza k posudzovaniu dôvodnosti hmotnoprávneho nároku, zatiaľ čo procesný úspech v merite veci je materiálne vyjadrením úspechu v hmotnoprávnej časti nároku. Ide teda o celkom zjavne dve rozdielne kategórie, ktoré nemožno zhmotniť do jedného výroku a to z dôvodu, že aj v prípade čiastočného úspechu by bol žalobca absolútnym spôsobom ukrátený a znevýhodnený o jeho právo na náhradu trov konania, čo naráža na zásadu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu. Okrem toho, aj Krajský súd v Nitre rozsudkom, č. k. 25Co/56/2022 - 509 zo dňa 10.08.2022 judikoval povinnosť súdu prvej inštancie rozhodovať samostatne v časti trov konania, t. j. v zastavujúcej časti a vo veci samej, čo odôvodnil použitím separácie trov konania podľa § 256 CSP a § 255 CSP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.